

Een drijvend 'theater' van containers

Gebouw: Informatiecentrum New Deal aan de Van Eesterenlaan in Amsterdam. Architect: Heren 5. Ontwerp: 1995. Voltooid: 1997. Opdrachtgever: Ontwikkelingsmaatschappij New Deal. Bouwkosten: f 900.000

Door **BERNARD HULSMAN**

De tijd dat gebouwen voor de eeuwigheid werden neergezet is al lang voorbij. De meeste hedendaagse bouwwerken worden in een jaar of veertig afgeschreven. Veel gebouwen is dit aan te zien. Ze zijn in elkaar geflanst uit grove standaardonderdelen, hebben hier en daar een modieus lilaflaie zoals een golfdak of een vooroverhangend geveltje gekregen en zien er na een paar jaar al uit alsof ze zijn gebouwd om iedereen een opgevoelucht gevoel te geven als ze eenmaal tegen de vlakke gaan.

Toch hoeft tijdelijkheid niet tot broddelwerk te leiden. Dit blijkt uit het verkoopkantoor dat het jonge Amsterdamse architectenbureau Heren 5 heeft gebouwd voor de ontwikkelingsmaatschappij New Deal, die de woningen op het eiland Borneo Sporenburg in Amsterdam laat bouwen. Vorige week werden overigens de eerste woningen opgeleverd op dit voormalige industrie-eiland, dat naar een ontwerp van landschapsarchitect Adriaan Geuze wordt bebouwd met woningen. Geuze nam als uitgangspunt voor zijn plan de niet voor de hand liggende combinatie van laagbouw, een hoge bebouwingsdichtheid (100 woningen per hectare) en nauwe straten. Het gevolg hiervan is dat de archi-

ecten die Geuze's stedenbouwkundig plan invullen, zijn gedwongen zeer langgerekte woningen te ontwerpen met patio's en dakterrassen, die aan nauwe straten zijn gelegen.

Voor de verkoop van deze onbruikelijke woningen liet New Deal een tijdelijk verkoopkantoor bouwen. Heren 5, dat oorspronkelijk bestond uit 5 jonge architecten van wie het drietal Ed Bijman, Bas Liesker en Jan Klomp zijn overgebleven, won de prijsvraag die ervoor werd uitgeschreven. Voor hun paviljoen hebben de drie architecten gebruik gemaakt van bekende bestaande producten. Het verkoopkantoor van New Deal bestaat geheel uit bouwelementen die kunnen worden hergebruikt. Eigenlijk is het nauwelijks meer dan een bewerkte container. De houten delen, waaruit de entree, het dak en de zonwering bestaan, zijn steigermateriaal.

Ook binnen gebruikte Heren 5 voornamelijk geprefabriceerde onderdelen. Hiermee deelde zij de twee etages in: op de bovenverdieping een ontvangstruimte en tentoonstellingszaaltje, op de benedenverdieping, bereikbaar via de drie trappen, kantoren. Alleen de lichtzuil, die zich voordoet als een beschaafd Nederlands Las Vegas-teken aan de Van Eesterenlaan, is niet gemaakt van al bestaande onderdelen.

Ondanks de bescheiden opzet van het paviljoen dringt zich een vergelijking op met een veel groter en prestigieuzer gebouw dat onlangs ook in Amsterdam werd voltooid: het nieuwe techniekmuseum NewMetropolis van de Itali-

Het verkoopkantoor van New Deal op het eiland Borneo Sporenburg, ontworpen door Heren 5 (Foto Michel Claus)

aan Renzo Piano. Terwijl deze groene sculptuur boven op de IJ-tunnel lijkt op een schip, maar van de architect niet zo mag worden genoemd, is het verkoopkantoor van New Deal echt een drijvende boot, maar lijkt het er juist niet op. Er is ook een overeenkomst tussen beide gebouwen: zoals het dak van

het NewMetropolis fungeert als een plein dat dienst kan doen als theater, zo presenteert het verkoopkantoor van New Deal zich als een theater. Het gebouw lijkt één grote trap en het is dan ook de bedoeling dat potentiële kopers deze oplopen om van het hoogste punt de patiowoningen op Borneo

Sporenburg te bekijken.

Het paviljoentje van Heren 5 laat zien dat met inventiviteit zelfs de meest afgezaagde onderdelen een eigen, nieuw leven kunnen krijgen. Wie het gebouwtje ziet, vraagt zich dan ook af waarom voor vakantiehuisen, en misschien zelfs wel voor echte huizen, niet

vaker gebruik wordt gemaakt van zulke containers. Men kan ze overal kwijt, op het water of op het land, en wie z'n huis na verloop van tijd zat is, zet het ergens anders neer. Of levert het weer in bij de containerfabrikant om er, net als New Deal over een paar jaar, statiegeld voor te terug te krijgen.